



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 26/10/ 2023
Αρ. πρωτ.: 579/291135

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 769/19-9-2023 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Στ. Φωτόπουλος**, για τα θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Οι έλεγχοι που διενεργούνται στον αμπελοοινικό τομέα, προβλέπονται από την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία. Συγκεκριμένα, το άρθρο 19 της αριθ. 5833/155045/12.12.2013 ΚΥΑ (Β'3324) αναφέρει:

«1. Οι έλεγχοι διενεργούνται από τον αρμόδιο για τα αμπελοοινικά προϊόντα υπάλληλο της Δ.Α.Ο.Κ. ή από κλιμάκιο ελεγκτών, το οποίο συγκροτείται με απόφαση του Προϊσταμένου του Π.Κ.Π.Φ και Π.Ε έπειτα από σχετική έγγραφη υπόδειξη της Δ/νσης Αξιοποίησης και Τεχνολογίας Τροφίμων.

Τα κλιμάκια αυτά έχουν όλες τις αρμοδιότητες ελέγχου της παρούσας και μπορούν να προβαίνουν σε δέσμευση των αμπελοοινικών προϊόντων σύμφωνα με το άρθρο 20 της παρούσας.»

Οι έλεγχοι από τα ανωτέρω κλιμάκια πραγματοποιούνται:

α) Σε επιχειρήσεις που έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Εγκεκριμένων Επιχειρήσεων για την παραγωγή ΠΟΠ, ΠΓΕ και ποικιλιακών οίνων, ο έλεγχος γίνεται βάσει σχεδίου επιθεώρησης που έχει καταρτισθεί από το αρμόδιο Π.Κ.Π.Φ. και Π.Ε σε συνεργασία με τις αρμόδιες Δ.Α.Ο.Κ.

β) Σε επιχειρήσεις που δεν έχουν εγγραφεί στο Μητρώο.

γ) Στα σημεία χονδρικής και λιανικής πώλησης των εν λόγω προϊόντων, δηλαδή σε κάθε είδους κατάστημα, χώρο πώλησης ή/και διάθεσης αμπελοοινικών προϊόντων με ενδείξεις Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε. ή ποικιλιακούς οίνους.

δ) Σε πάσης φύσεως διαφημιστικό υλικό που περιέχεται σε γνώση των ελεγκτικών οργάνων. Οι έλεγχοι στις επιχειρήσεις περιλαμβάνουν διασταυρωτικούς ελέγχους των στοιχείων των υποχρεωτικών δηλώσεων του αμπελοοινικού τομέα (δηλώσεις συγκομιδής, παραγωγής και αποθεμάτων) ή κατά περίπτωση των παραστατικών από τα οποία αποδεικνύεται η ποσότητα, η προέλευση (κωδικοί αμπελοτεμαχίων) και η ποικιλία σταφυλιών της ά ύλης με τα στοιχεία του αμπελοοινικού μητρώου.

Όλα τα ανωτέρω στοιχεία καταγράφονται στα βιβλία εισερχομένων-εξερχομένων που τηρούνται και ενημερώνονται από τις επιχειρήσεις. Από τα βιβλία γίνεται επιπλέον έλεγχος των ποσοτήτων οίνου που έχουν εισαχθεί από άλλες χώρες. Από τα παραστατικά που το συνοδεύουν, αποδεικνύεται η προέλευση, η ποικιλία σταφυλιών, το έτος συγκομιδής κ.ά.

Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι για την εισαγωγή αμπελοοινικών προϊόντων είναι απαραίτητη η προσκόμιση του συνοδευτικού εγγράφου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2018/273 στην αρμόδια υπηρεσία της ΔΑΟΚ, η οποία ελέγχει τα αναγραφόμενα.

Το συνοδευτικό έγγραφο θεωρείται ότι πιστοποιεί το εισαγόμενο προϊόν (άρθρο 20 του ανωτέρω κανονισμού) καθότι το προϊόν:

- α) φέρει τα χαρακτηριστικά αμπελοοινικού προϊόντος σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία ή με διμερή συμφωνία που ισχύει μεταξύ της Ένωσης και της τρίτης χώρας·
- β) παρασκευάστηκε από σταφύλια συγκεκριμένου έτους συγκομιδής ή από την ορισθείσα οινοποιήσιμη ποικιλία ή ποικιλίες αμπέλου·
- γ) εφόσον συντρέχει περίπτωση, συμμορφώνεται με τις προδιαγραφές σχετικά με τη γεωγραφική ένδειξη σύμφωνα είτε με τη συμφωνία για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου («συμφωνία TRIPs») είτε με την ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με τις γεωγραφικές ενδείξεις ή με συμφωνία για την αναγνώριση και την προστασία γεωγραφικών ενδείξεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της τρίτης χώρας από την οποία προέρχεται ο οίνος.

Από στατιστικά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ προέκυψε ότι, κατά το έτος 2022, οι εισαγωγές οίνου από την ΕΕ ανήλθαν σε 173.230 εκατόλιτρα και από τρίτες χώρες σε 7.560 εκατόλιτρα, με τη συνολική ποσότητα του εισαγόμενου οίνου να αριθμεί τα 180.790 εκατόλιτρα, ενώ, σύμφωνα με επίσημη ανακοίνωση στην ΕΕ, η παραγωγή οίνου για τη χώρα μας, για το αμπελοοινικό έτος 2019-2020, ανήλθε σε 2.056.698 εκατόλιτρα.

Αναφορικά με τη στήριξη του αμπελοοινικού τομέα, σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και ειδικότερα για τη μεταβατική περίοδο 2021-2022, ο επιχειρησιακός σχεδιασμός του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για τη στήριξη του πρωτογενούς τομέα, συμπεριλαμβανομένου του αμπελοοινικού, περιλαμβάνει την αξιοποίηση πόρων, ύψους 2 δις ευρώ, οι οποίοι θα κατευθυνθούν σε σημαντικές μεταρρυθμιστικές αναπτυξιακές δράσεις με ισχυρό περιβαλλοντικό και κοινωνικό πρόσημο, ώστε να αποτελέσουν ταυτόχρονα και τον οδικό χάρτη για τη νέα ΚΑΠ 2023-2027.

Το πακέτο αυτό, το οποίο έχει εγκριθεί από την ΕΕ, περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

A. Μέτρα για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενούς τομέα

1. Νέοι Γεωργοί, με 420 εκατ. € για την ηλικιακή αναδιάρθρωση του παραγωγικού δυναμικού της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, καθώς και τη συνολικότερη αναζωογόνηση των τοπικών αγροτικών κοινωνιών, με διπλασιασμό του πριμ πρώτης εγκατάστασης και αυστηροποίηση του πλαισίου, με όρους και προϋποθέσεις επίτευξης πιο φιλόδοξων επιχειρηματικών στόχων και ουσιαστικής οικονομικής μεγέθυνσης των γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων. Στο μέτρο διατέθηκαν επιπλέον 107 εκατ. € για την ικανοποίηση του μεγάλου επενδυτικού ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε, ενώ, με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Λ. Αυγενάκη, εγκρίθηκαν πρόσφατα επιπλέον πόροι 77 εκατ. € για την ένταξη του συνόλου των 2.096 επιλαχόντων της συγκεκριμένης πρόσκλησης.
2. Σχέδια Βελτίωσης για την παραγωγική αναδιάρθρωση του πρωτογενούς τομέα, με αρχικό προϋπολογισμό 180 εκατ. € και δυνατότητα υπερδέσμευσης στα 230 εκατ. € και έμφαση σε επενδύσεις καινοτομίας, νέων ψηφιακών τεχνολογιών και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Μετά και την παράταση που χορηγήθηκε με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Λ. Αυγενάκη, εκδηλώθηκε σημαντικό επενδυτικό ενδιαφέρον, καθώς υποβλήθηκαν 6.901 αιτήσεις στήριξης με συνολικό προϋπολογισμό προτεινόμενων επενδύσεων 704 εκατ. ευρώ και αιτούμενη δημόσια δαπάνη 403 εκατ. ευρώ περίπου.
3. Νέα ευέλικτα χρηματοδοτικά εργαλεία, με 21,5 εκατ. € για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των παραγωγών σε ρευστότητα με ευνοϊκούς όρους (εργαλείο μικροπιστώσεων σε συνεργασία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα για παροχή δανείων έως 25.000€). Το σχετικό Ταμείο βρίσκεται σε πλήρη λειτουργία και έχει ήδη υπερκαλύψει τους διαθέσιμους πόρους σε ζήτηση μικροδανείων από τους παραγωγούς. Συνεπεία της υψηλής ζήτησης που εκδηλώθηκε στο μέτρο, με πρόσφατη απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Λ. Αυγενάκη,

προστέθηκαν επιπλέον πόροι της τάξης των 10 εκατ. €, διαμορφώνοντας τη συνεισφορά του ΠΑΑ στα 31,5 εκατ. €.

4. Μικρά εγχειρίσματα - αρδευτικά έργα υποδομής με 40 εκατ. € για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη χρήση του αρδευτικού νερού, καθώς και την προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Το μέτρο προκηρύχθηκε και μετά από χορήγηση πρόσθετης υπερδέσμευσης εγκρίθηκαν έργα, ύψους 240 εκατ. €.

5. Αγροτική Οδοποιία, με 43 εκατ. € για τη βελτίωση της προσβασιμότητας στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, τη μείωση του κόστους μεταφοράς, καθώς και την ταχύτερη και ασφαλέστερη διακίνηση ευπαθών προϊόντων. Στο μέτρο διατέθηκαν επιπλέον 97 εκατ. € για την ικανοποίηση του μεγάλου επενδυτικού ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε.

6. Ενίσχυση της ποιότητας στην παραγωγή, με 41 εκατ. € για την αύξηση της προστιθέμενης αξίας στρατηγικής προτεραιότητας προϊόντων, όπως το βαμβάκι (πιστοποίηση κατά AGRO), και τη βελτίωση της εξωστρέφειάς τους. Το μέτρο έχει προδημοσιευθεί και αναμένεται η πρόσκληση εντός Σεπτεμβρίου 2023.

Β. Μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος, τον μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

1. Βιολογική Γεωργία και Κτηνοτροφία, με 490 εκατ. € και έμφαση στη διατήρηση της πιστοποιημένης βιολογικής παραγωγής ποιοτικών γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων και τη στήριξη των παραγωγών που έχουν επιλέξει τις συγκεκριμένες φιλοπεριβαλλοντικές πρακτικές και μεθόδους καλλιέργειας ή εκτροφής. Στο μέτρο διαθέσαμε επιπλέον 215 εκατ. ευρώ για την ικανοποίηση του ιδιαίτερα αυξημένου ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε, με συνέπεια να υλοποιείται το μεγαλύτερο πρόγραμμα Βιολογικής Γεωργίας και Κτηνοτροφίας.

2. Μείωση των νιτρικών στη Γεωργία, με 150 εκατ. € για την προστασία των ευαίσθητων στη ρύπανση από αγροχημικά, γεωργικών οικοσυστημάτων και περιοχών. Το μέτρο προκηρύχθηκε, ενώ έχει ολοκληρωθεί και η ένταξη των δικαιούχων σε αυτό. Εξετάζεται και νέα πρόσκληση στο συγκεκριμένο μέτρο.

3. Ευζωία των ζώων, με 45 εκατ. € για τη βελτίωση των συνθηκών εκτροφής, την καλή διαβίωση των παραγωγικών ζώων και την αειφορική ανάπτυξη του κτηνοτροφικού τομέα με σεβασμό στην ασφάλεια και την υγεία των καταναλωτών. Έχει ήδη εκδοθεί η σχετική υπουργική απόφαση και αναμένεται η ανάπτυξη του απαραίτητου πληροφοριακού συστήματος από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, προκειμένου να γίνει η προκήρυξη για τη χοιροτροφία ύψους 25 εκατ. €.

Γ. Μέτρα για την τόνωση του γεωργικού εισοδήματος και τη συνολικότερη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών

1. Πιλοτική εφαρμογή μέτρου διαχείρισης κινδύνων, με 9,5 εκατ. €, ώστε να προστατευθεί το γεωργικό εισόδημα από σοβαρές και απρόβλεπτες διακυμάνσεις του εξαιτίας κρίσεων, μέσα από την ενθάρρυνση σύστασης και λειτουργίας ταμείων αλληλοβοήθειας.

2. Εξισωτική Αποζημίωση, με 250 εκατ. € ετησίως για την προστασία του εισοδήματος των παραγωγών και τη διατήρηση της γεωργικής δραστηριότητας, σε ιδιαίτερα ευάλωτες περιοχές με φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, όπως οι ορεινές, οι μειονεκτικές και οι νησιωτικές περιοχές της χώρας.

Παράλληλα, έχει ενεργοποιηθεί και το Εθνικό Στρατηγικό μας Σχέδιο για την περίοδο 2023-2027, το οποίο εγκρίθηκε από την Ε.Ε. τον Νοέμβριο του 2022 και στο οποίο έχουν διευρυνθεί και εμπλουτιστεί περαιτέρω οι αναπτυξιακές παρεμβάσεις σε συνδυασμό με τις περιβαλλοντικές - κλιματικές (οικολογικά προγράμματα) και κοινωνικές δράσεις, ώστε να παρέχουν πρόσθετες δυνατότητες και προοπτικές.

Σε αυτό το πλαίσιο, μεταξύ άλλων μέτρων για τη συνολικότερη αναδιάρθρωση του ΕΛΓΑ, εξετάστηκε και η δυνατότητα αξιοποίησης των διαθέσιμων από τη νέα ΚΑΠ εργαλείων διαχείρισης κινδύνων [Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2021/2115, άρθρο 76], όπως η επιδότηση ασφαλιστρού για την κάλυψη ζημιών στην αγροτική παραγωγή από κινδύνους υψηλού ρίσκου.

Περαιτέρω, στην ανάταξη της εθνικής μας οικονομίας μετά την πολυετή οικονομική κρίση και την κρίση της πανδημίας, συμβάλλουν σημαντικά και οι πόροι που ήδη έχουν δεσμευτεί στο τρέχον Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, ύψους 7 δις ευρώ περίπου, πόροι που μεταφράζονται σε χιλιάδες επενδύσεις, δημόσιες και ιδιωτικές, οι οποίες, αυτή τη στιγμή, υλοποιούνται σε ολόκληρη τη χώρα.

Ειδικότερα για τον αμπελοοινικό τομέα υλοποιούνται παρεμβάσεις όσον αφορά στην έμμεση μείωση του κόστους παραγωγής παρέχοντας κίνητρα, κυρίως για:

- εκσυγχρονισμούς γεωργικών εκμεταλλεύσεων και καθετοποιήσεις μονάδων στα μέτρα των σχεδίων βελτίωσης (έχει ήδη προκηρυχθεί με 316 εκατ. € και υπερεδεσμεύσει επιπλέον πόρους, ύψους 300 εκατ. €) και της μεταποίησης (έχει ήδη προκηρυχθεί με 150 εκατ. € για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. € και έχουν υπερεδεσμευτεί επιπλέον 300 εκατ. € για εντάξεις έργων που υλοποιούνται) αντίστοιχα,
- προώθηση του οινοτουρισμού και της μεταποίησης αμπελοοινικών προϊόντων μέσα από τις δράσεις των τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων LEADER, στα οποία έχουν διατεθεί πάνω από 600 εκατ. €.
- παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας (στο μέτρο σχεδίων βελτίωσης που έχει ήδη προκηρυχθεί),
- συλλογική χρήση και επεξεργασία των αποβλήτων των γεωργικών εγκαταστάσεων (συνδυασμός των μέτρων ομάδες παραγωγών και σχέδια βελτίωσης),
- τυπικές και άτυπες συνεργασίες (ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, συνεργατικά σχήματα, επιχειρησιακές ομάδες στα μέτρα των ομάδων παραγωγών, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 25 εκατ. €, και της συνεργασίας που επίσης έχει προκηρυχθεί με 64 εκατ. €).

Επιπλέον, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων στη Γεωργία, έχουν ενεργοποιηθεί:

- το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης
- το Ταμείο Μικρών Δανείων Αγροτικής Επιχειρηματικότητας (Ταμείο Μικροπιστώσεων)
- ο μηχανισμός των «Πρόσθετων Πράξεων» για τη διευκόλυνση της σύναψης δανειακών συμβάσεων υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων του ΠΑΑ που αφορούν στα σχέδια βελτίωσης.

Τέλος, για τα θέματα που τίγονται στην Ερώτηση 769/19-9-2023 και άπτονται των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, διαβιβάζουμε ηλεκτρονικά την ως άνω Ερώτηση στο εν λόγω καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Στ. Φωτόπουλο